

Het is hartje zomer. Hoe ziet de tuin eruit en wat moet er veranderen?

Het is hartje zomer. Veel planten bloeien en er is genoeg te halen voor de vele insecten in de tuin. Tijd om de balans op te maken. Is alles naar wens of kan het nog beter?

Wat is er te doen?

Gewoonlijk is het voor de tuinman in juli-augustus een rustige tijd. Afhankelijk van de neerslag moet er water worden gegeven. Tenminste éénmaal in de week maaien van de graspaden is ook een vaste klus. In een droge periode of bij hoge temperatuur is het raadzaam om de maaimachine wat hoger af te stellen. Als de aanplant goed is geweest en als de ongewenste planten vanaf het vroege voorjaar weg zijn gehouden, dan is de tuin dichtgegroeid en zijn er nauwelijks onkruiden. Haagwinde moet echter wel regelmatig worden uitgegraven en ook de wilde braam kun je niet zomaar zijn gang laten gaan.

Van de perenbomen in het perenlaantje (*perenberceau*) zijn de meeste eenjarige scheuten verwijderd zodat de doorzichten behouden blijven. Maar verder is het voor de tuinman en de bezoekers vooral genieten van de vele kleurschakeringen en vormen van bloemen, stengels en bladeren. En niet te vergeten van alles wat er rondvliegt en vooral van de stilte en de rust die de tuin uitstraalt.

Toch is er nog (denk)werk te doen. Doordat struiken en bomen steeds groter worden, komen de zonminnende vaste planten als onderbegroeiing steeds meer in de schaduw te staan. Niet alle soorten blijven het dan goed doen. Handig is om deze tijd van het jaar op foto vast te leggen hoe het eruitziet. Later worden dan keuzes gemaakt welke planten een andere plek krijgen en wordt er gezocht naar schaduwminnende planten die passen bij de grondsoort en het klimaat. Voorbeelden van schaduwplanten zijn vooral te vinden in de familie van de ruwbladigen: longkruid, Oriëntaals komkommerkruid, ossentong en

vingerhoedskruidsoorten. Zij bloeien in het vroege voorjaar en vormen dan een belangrijke voedselbron voor de vroege insecten. In de zomer doen ze het goed in de schaduw.

Al wandelend door de tuin is er nog iets anders: het met een kritische blik kijken of de planten wel passen bij elkaar. Zet je bijvoorbeeld een rode *Astilbe* onder een roodbladige esdoorn of kies je voor een plant met een andere kleur blad of bloem. Passen de bomen, struiken en vaste planten die naast elkaar staan wel bij elkaar qua vorm, kleur en grootte van bloemen en bladeren? Dit is overigens sterk afhankelijk van wat de tuinman zelf esthetisch verantwoord vindt. De een houdt nu eenmaal meer van pasteltinten terwijl de ander graag sterke contrasten ziet.

Gezien het mildere klimaat zijn de laatste jaren ook soorten aangeplant die bij zachte winters goed gedijen in de tuin, zoals de granaatappel (*Punica granatum*), de kakivruucht (*Diospyros kaki*), de aardbeiboom (*Arbutus unedo*) en de banaan (*Musa basjoo*). Daarnaast zijn er planten die het in de laatste warme zomers juist slechter gaan doen. Ook daar worden andere planten voor gezocht.

En als dan de balans is opgemaakt, wordt er voorzichtig al een plan gemaakt welke planten in de vroege herfst gerooid en gescheurd zullen worden (daarover de volgende keer meer). Het zal duidelijk zijn dat er elk jaar wel iets aan de tuin veranderd wordt. Een tuin is nooit af!

Wat is er te zien?

De verschillende soorten perzikkruid (*Persicaria*) in de tinten rood, roze en

wit staan volop in bloei. Zij zijn een geweldige voedselbron voor insecten. Ik heb verschillende imkers horen zeggen dat ze er nog nooit een honingbij op gezien hebben. Als de temperatuur echter goed is en de bodem is vochtig genoeg dan verschijnen de eerste honingbijen al voor zes uur 's morgens. Voor degene die dan bij het perzikkruid komt kijken en luis-teren is het net alsof er een zwerm afkomt, zo druk kan het zijn. Deze drachtplant honingt vooral in de ochtenduren.

De verschillende geraniumvariëteiten zoals 'Rosanne', 'Dreamland' en 'Mavis Simson' staan vooral langs de graspaden. Ze blijven laag, bloeien het hele seizoen en zorgen daarmee voor een langdurig voedselaanbod voor de insecten.

In de tuin staan ook verschillende bomen die in de zomer, naast de verschillende lindes (*Tilia*), valse acacia (*Robinia pseudoacacia*) en de valse christusdoorn (*Gleditsia triacanthos*) veel nectar leveren zoals de honingboom (*Sophora japonica*) en de bijenboom (*Tetradium daniellii*). Ongeveer vijf jaar geleden zijn er ook twee exemplaren van de oranjekers (*Idesia polycarpa*) aangeplant. Deze tweehuizige bomen zijn inmiddels zes meter hoog (maat 30-35, dit is de stamomvang op 1 meter hoogte). In 2019 hebben ze voor het eerst uitbundig gebloeid en werden ze bezocht door honingbijen. De bomen staan ongeveer tien meter uit elkaar. Opvallend is dat het massale bezoek van de boom met de vrouwelijke bloemen qua tijdstip nogal wat verschilde met het bezoek aan de oranjekers met de mannelijke bloemen. Ondanks de plaatsvastheid van bijen en de verschillende tijdstippen van bloembezoek

Gedeelte van de landschapstuin. Foto's Richard de Bruijn

Jan van Egmond verwijdert een eenjarige scheut in de perenberceau

De rode vruchten van de aardbeiboom (*Arbutus unedo*). Foto Sara Glop

Roze perzikkruid (*Persicaria maculosa*)

Bloemen van de bijenboom (*Tetradium daniellii*) met honingbij

kwam het goed met de bestuiving. Vermoedelijk komt dit doordat bijen in de kast elkaar ontmoeten en aanraken en zo het stuifmeel uitwisselen dat vooral in de haren zit. De oranjekers is geen boom die je vaak ziet, echter gelet op de sierwaarde en de betekenis als voedselbron is het zeker de moeite waard om ze vaker aan te planten (en dan gelijk twee). Afgelopen winter hing de boom met vrouwelijk bloemen vol met oranje bessen. De bessen worden niet door de vogels gegeten en blijven hangen tot april het jaar erop.

Volgende keer: planten scheuren en opkweken. ●

